

A Word Wide Web

Világháló, web

A web (WWW) jelentése

- Az interneten elosztott többé-kevésbé összefüggő **hipermédia dokumentumok** halmaza.
  - Linkeket, (ugrópontokat) tartalmaz
  - A webhely multimédiás
    - szöveget, képet, hangot, filmet stb. tartalmazhat
- 1991: Tim Berners-Lee mutatja be

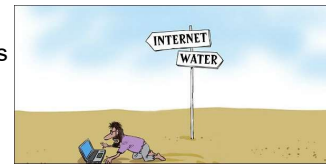
A világháló előnyei

- Kényelmes, naprakész, gyors
  - Online vásárlás, információszerzés, ügyintézés
- Szórakoztató, hasznos
  - Játékok, filmek, zenék, társas érintkezés, tanulás, munka
- Sok emberhez eljut, olcsó
  - Reklámok, termékek eladása

A világháló hátrányai

- Ellenőrizhetetlen információ
  - Téves, kártékony tartalmak, szándékos megtévesztés
- A virtuális világ érdekesebb a valódinál
  - Háttérbe szorul a kirándulás, mozi, könyv, stb.
  - Személyes kapcsolatok, találkozások hiánya
- Internetfüggőség
  - Játék, chat, hírek
- Internetes bűnözés
  - Vírusok, hackerek
  - Rossz szándékú „ismerősök”

A világháló hátrányai

- Adathalászat (phishing)
  - egy csaló oldal ismert cég hivatalos oldalának láttatja magát és megpróbál bizonyos személyes adatokat, például azonosítót, jelszót, bankkártyaszámot stb. illetéktelenül megszerezni
- Kéretlen levél (spam)
  - nem kért, elektronikusan, például e-mailen keresztül tömegesen küldött hirdetés, felhívás vagy lánclevél

**NE
DŐLJ
BE!**

A világháló működése

- A webhelyet tartalmazó számítógépet a webhely internetcíme azonosítja

□ www.tekerbringa.hu

- Ez alapján külön szerverek keresik vissza a webhelyet azonosító IP címet

□ pl.: 192.168.1.103

Böngészőprogramok

- Felveszi a kapcsolatot a megadott webszerverrel, lekéri és megjeleníti a weblapot
  - Google Chrome
  - Mozilla Firefox
  - Internet Explorer
  - Opera
  - Safari
  - Seamonkey
  - stb...
- Ami van, azt megnézni

Weblapok

- Az egységes megjelenítésről a HTML-szabvány gondoskodik (HyperText Markup Language)
  - A webszerver egy HTML-kódú fájlt küld a böngészőnek
  - (Nézd meg!)
- A weblapok közt az átjárhatóságot hivatkozások/linkek biztosítják

```

1 <!doctype html>
2 <html>
3 <head>
4 <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
5 <title>HTML5 példa 1</title>
6 </head>
7 <body>
8 <div><P>HTML5 példa 1</P>
9 </div>
10 </body>
11 </html>

```


Weblapok típusai (Megnézni!)

- Statikus weblapok (tekerbringa)
- Dinamikus weblapok (pl.: menetrendek)
- Web 2-es szolgáltatások
  - A felhasználók maguk töltik fel tartalommal a weblapokat, (blog, vlog=videoblog)
  - Facebook, Youtube, egyéb fájlmegosztók
  - Wikipédia (közösségi lexikon)
- „Felhő” szolgáltatás (cloud computing)
  - az alkalmazói programok egy távoli szerveren futnak, a böngészőn keresztül érjük el
  - Google Drive, OneDrive, iCloud

A böngészők használata

- url = webcím megadása
  - Uniform Resource Locator** = egységes erőforrás-azonosító
  - <http://www.tekerbringa.hu>
    - protokoll: http:// https:// (elhagyható)
    - szolgáltatás: www (elhagyható)
    - név: tekerbringa (hostnév)
    - országkód: hu (TLD)
  - <https://accounts.google.com>
    - fizetési tranzakciók
    - jelszavas bejelentkezések

Egy böngésző kezelése

- Előre/hátralépés, újratöltés
- Kezdőlap elérése, beállítása
  - Állítsd be böngésződ kezdőlapjának a www.tekerbringa.hu honlapot
- Előzmények, könyvjelzők
  - Nézd meg, vedd fel a tekerbringa honlapot a könyvjelzők közé
- Keresés,
  - tartalmak, képek letöltése
- Védelem, bizonyos tartalmak tiltása

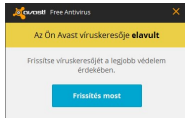
Sütek (cookies)

- A süti/cookie egy szöveges fájl,
  - ami egy weboldal beállításainak információit tartalmazza,
  - amit a weboldal hoz létre annak meglátogatásakor a felhasználó gépén.
  - a felhasználó gépén tárolódik, a szerver küldi a böngészőnek,
  - ha újra belépünk az oldalra a böngésző visszaküldi az információt a szervernek, így „emlékszik” ránk

Felugró (pop-up ablakok)

- Pl.: webböngészőkben felugró ablakok,
  - melyekben rendszerint nem kívánt reklámok vannak.
  - Több program is létezik, amely a popupokat blokkolja, sok böngészőbe ez alából be van építve
- Felugró ablakokban jelenhet meg a böngésző válaszukra váró kérdése is!

Jelszó megjegyzése

- Mikor mit válaszoljunk az alábbi kérdésre?
  - Akarja-e, hogy a böngésző megjegyezze ezt a jelszót?

Spamrobotok

- Robot feliratkozásnak hívjuk azt, amikor nem egy valós személy tölti ki az űrlapot és küldi el, hanem egy automata program (robot) végzi ezt, általában csak heccből, de egyes esetekben ártó szándékkal.
- Az ilyen hamis robot feliratkozások kiszűrésére több módszer létezik
- ezeket összefoglaló néven CAPTCHA-nak hívják

